

Määräaikaisen projektikoordinaattorin työsuhteen jatkaminen

Kestävän kehityksen maisteri Johanna Snell työskentelee projektikoordinaattorina BIOREGIO-, TANIA-, CECI- ja Kestävät vaihtoehdot öljylämmitykselle ja Ilmastokumppanuus – Kunnat ja yritykset -hankkeissa. Projektikoordinaattorin tehtäviin kuuluvat määräaikaisten projektien toteutus ja hallinnointi sekä muut aluekehitystehtävät. Snellin nykyinen työsuhde päättyy 31.8.2021.

BIOREGIO- ja TANIA-, -hankkeet ovat päättymässä ja niiden osalta tulee vielä tehdä raportointi. Kestävät vaihtoehdot öljylämmitykselle -hanke päättyy 31.8.2021 ja raportointi tulee tehdä syksyn kuluessa. Jo käynnissä olevaa CECI -hanketta Snell tekee jatkossa 40 % osuudella ja uutena hankkeena alkanutta Ilmastokumppanuus -hanketta 60 % osuudella.

Päätös

Päätän jatkaa Johanna Snellin työsuhdetta ajalle 1.9.2021–31.10.2022. Työaika on 36,15 h/vko ja kokonaispalkka on 3 202,20 €/kk.

Niina Pautola-Mol
Maakuntajohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Lausunto luonnoksesta uudeksi ilmastolaiksi

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi uudeksi ilmastolaiksi. Lausuttavana oleva materiaali on luettavissa lausuntopalvelussa:
<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=b1b5b108-c665-4eba-b991-207d08da8770>

Päijät-Hämeen liitto esittää lausuntonaan Ympäristöministeriölle luonnoksesta seuraavaa:

Päätös**Yleiset huomiot**

Päijät-Hämeen liitto pitää hyvänä asiana, että Suomi sopeuttaa lainsäädäntönsä EU:n ja kansallisten tavoitteiden mukaiseksi. Laki on kirjoitettu hyvin tiiviiksi ja ytimekkääksi, mikä antaa liikkumavaraa lain toteuttamisessa. Esitellyt lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikajänteen tavoitteet tuovat hyvän selkärangan esitykselle. Toiminnan jatkuvuuden näkökulmasta on hyvä, että laissa on painotettu hiilinegatiivisuuden tavoittelua vuoden 2035 jälkeen. Ilmastotyö on tärkeä osa maakuntien kehittämistyötä. Päijät-Häme on Hinku-maakuntana sitoutunut tavoittelemaan hiilineutraaliutta vuonna 2030. Päijät-Hämeen liitto on mukana sekä Canemure-hankkeessa että maakuntien ilmastoyhteistyöverkostossa. Ilmastoasioiden tärkeys näkyy myös valmisteilla olevassa maakuntastrategiassa sekä kestävän siirtymän rahoituksissa.

Hiilineutraaliustavoite ja päästövähennystavoitteet (2 §)

Hiilineutraaliustavoitteiden asettaminen antaa ilmastotyölle suunnan. Kansallinen tavoite tuo eri toimijoille ja sektoreille yhteisen haasteen, mikä tarjoaa myös pohjaa yhteistyöhön. Päijät-Hämeessä maakunta on sitoutunut kansallista tasoa tiukempaan tavoitteeseen, minkä lisäksi useimmilla kunnilla on omat ilmastotavoitteensa. Suomi on asettanut EU:ta tiukemman ilmastotavoitteen, mikä tarjoaa myös mahdollisuuden edelläkävijän ja ratkaisijan rooliin, mikä parantaa maamme sekä toimijoiden kilpailukykyä.

Valtion viranomaisen ja kunnallisen viranomaisen edistämismääräys (5 §)

Maakunnat kokevat ilmastotyön merkityksellisenä ja se kytkeytyykin tiiviisti luontevaksi osaksi maakuntaliittojen kehittämistyötä. Esitämme, että maakuntien liitot nimetään laissa. Maakuntien näkökulmasta pelkkä edistämismääräys ei ole riittävä, vaan liitoilla voisi olla operatiivisempi ja aktiivisempi rooli.

Lisäksi liittojen alueella on useita pieniä ja keskisuuria kuntia, joilla ei ole riittävästi resursseja ilmastotyöhön. Maakuntaliitoille on näin muodostumassa yhdeksi rooliksi näiden kuntien tukeminen ja yhteisenä resurssina toimiminen aluetasolla.

Ilmastovaikutusten kannalta on tärkeää, että suunnittelua tehdään ja resurssit suunnataan pitkällä tähtäyksellä kestävästi, vaikuttavuutta painottaen ja hallinnollisista rajoista riippumatta. Maankäytön suunnittelussa kuntakaavojen tarkastelutaso ja aikajänne ei yksin riitä ilmastoon liittyvien laajojen, monitahoisten ja erilaisia intressiristiriitoja aiheuttavien kysymysten tarkastelemiseen ja ratkaisemiseen. Monet sekä ilmastonmuutoksen hillinnän että sopeutumisen kannalta keskeiset teemat tulee ratkaista ylikunnallisesti, jotta mahdollisimman myönteinen ilmastovaikutus voidaan saavuttaa. Ilmastotoimien suunnittelussa on voitava huomioida riittävän laajat alueet sekä päästöjen hillinnän että hiilinielujen kasvattamisen näkökulmasta. Tämä on luontevasti hallittavissa maakunta- ja seututasolla. Maakuntakaava ja maakunnallinen suunnittelu tarjoavat kunnille myös selkänokkaa hankalissa seudullisissa päätöksissä ilmastonmuutoksen hillintään liittyen.

Suunnittelujärjestelmä, erityisesti uusi maankäyttösektorin suunnitelma (7-13 §)

Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma ja sen perustelut on kuvattu lakiehdotuksessa melko suppeasti. Olisi hyvä miettiä suunnitelman suhdetta maankäytön ohjaamiseen, mm. parhaillaan uudistettavaan maankäyttö- ja rakennuslakiin, metsälakiin ja luonnonsuojelulakiin. Maakuntakaava osoittaa maankäytön tarpeet usein myös sellaisilla alueilla, joissa kunnat eivät ole kaavoitusta tehneet, jolloin maakuntakaava on ainoa ohjaava kaava. Lisäksi maakuntakaavalla on keskeinen rooli tie/ratainfrastruktuurin osoittamisessa, sähkön- ja energiansiirtoverkoissa sekä erityisesti maa- ja metsätalouden nielujen ja varastojen osoittamisessa. Maankäytön ohjaamisen kautta voidaan

merkittävästi vaikuttaa sekä ilmastopäästöjen hillintään mm. yhdyskuntarakenteen, liikennejärjestelmän ja energiaratkaisuiden kautta että nykyisten hiilinielujen säilymiseen mm. metsäkadon ehkäisemisen kautta. Tulisi myös pohtia maankäyttösektorin suunnitelman yhteyttä vireillä olevaan Alueidenkäytön kehityskuvatyöhön.

Liikennejärjestelmissä on huomattavia eroja paitsi maakuntien välillä, myös maakuntien sisällä. Maakunnallisessa liikennejärjestelmätyössä voidaan tunnistaa kunkin maakunnan ja seudun vahvuudet, heikkoudet ja erityistarpeet ja etsiä kullekin seudulle parhaat liikenteen ja kuljetusten kestävyyttä parantavat ratkaisut. Hiilinielujen rooli on korostumassa myös maakunnallisessa ilmastotyössä keskeisenä osana hiilineutraaliustavoitteiden toteutumista. Maankäytön ohjauksella voidaan vaikuttaa merkittävästi hiilinielupotentiaalin säilymiseen ja tukea kansallisia maankäyttösektorin ilmastotavoitteita.

Muita huomioita

Ilmastonmuutokseen sopeutumisen osalta on luontevaa, että sopeutumistyö järjestyy kansallisen sopeutumissuunnitelman kautta. Kuitenkin voidaan todeta, että maakunnan liitoilla on yhdessä muiden alueellisten toimijoiden kanssa keskeinen rooli siinä, että valtakunnalliset tavoitteet kohdistetaan oikein suhteessa alueelliseen haavoittuvuuteen, joka vaihtelee merkittävästi.

Päijät-Hämeen liitto haluaa nostaa huomiona esiin maankäyttö- ja rakennuslain suhteen uuteen ilmastolakiin. Ilmastolain mukaisten tavoitteiden toteuttaminen voi olla haastavaa, jos MRL-uudistuksessa suunnitellut linjaukset maakuntakaavan oikeusvaikutusten kaventamisesta toteutuvat. Ilmastolain ja maankäyttö- ja rakennuslain yhteistarkastelu ja kokonaisvaikutusten arviointi olisikin tärkeää, jotta tunnistetaan, onko lakikokonaisuudella aidosti mahdollista vastata ilmastotavoitteisiin maakuntien ja kuntien suunnittelussa.

Lausunnon on valmistellut ilmasto- ja energia-asiantuntija Maarit Virtanen.

Niina Pautola-Mol
Maakuntajohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Ympäristöministeriö on valmistellut ehdotuksen hallituksen esitykseksi luonnonsuojelulaiksi. Esityksen tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua luonnonsuojelulain toimivuuden ja vaikuttavuuden parantamisen myötä luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämiseksi ja hidastamiseksi. Voimassa olevan luonnonsuojelulain yleinen rakenne ja sen useat pykälät säilyisivät sisällöllisesti pitkälti ennallaan, mutta lakia täydennettäisiin ja tarkistettaisiin monilta osin. Asiaa koskevat lausunnot tulee toimittaa lausuntopalvelun kautta viimeistään 6.9.2021.

Lausuttavana oleva materiaali on luettavissa lausuntopalvelussa: <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=bdb5d206-830a-48b5-8e12-07715971dc44>

Päijät-Hämeen liitto esittää lausuntonaan Ympäristöministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta seuraavaa. Pyydetyn mukaisesti lausunto on jaoteltu lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Päätös

Luonnonsuojelulain lukukohtaiset kommentit: Luku 7, Luontotyyppien suojelu

Luonnonsuojelulain toimivuusarvioinnissa on todettu, että luontotyyppien suojelujärjestelmä on toimivuudeltaan ja tehokkuudeltaan jossain määrin puutteellinen. Uusi luonnonsuojelulaki parantaisi luontotyyppien suojelutasoa huomioimalla myös uhanalaiset luontotyypit. Uhanalaiset luontotyypit tulisi jatkossa ottaa huomioon laadittaessa maakunta-, yleis- tai asemakaavaa. Päijät-Hämeen liitto näkee tarpeelliseksi parantaa luontotyyppien suojelujärjestelmää. Tähän liittyen Päijät-Hämeen liitto kuitenkin huomauttaa, että erot eri kaavatasojen tarkkuudessa tulisi huomioida uhanalaisten luontotyyppien huomioonottamisveloitteessa.

Maakuntakaavoissa kaava-alue on hyvin laaja, ja kaavamerkinnot ovat osin yleispiirteisiä. Kaavamerkintöjen vaikutusalueet myös tarkentuvat vasta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Päijät-Hämeen liitto näkisi jatkossakin tarpeellisena mahdollisuuden kohdistaa maakuntakaavan selvitykset vain niihin kaavan vaikutusalueisiin, joissa maankäyttö voi merkittävästi muuttua kaavasta johtuen. Maakuntakaava eroaa tarkastelutasoltaan kuntakaavoista. Maakuntakaavan erilaisuus kuntakaavoitukseen verrattuna tulisi tuoda esiin myös luonnonsuojelulain perustelutekstissä ja varmistaa että uudistettava laki huomioi riittävästi eri kaavojen tehtävät ja tarkkuustasot.

Luonnonsuojelulain uudistuksen tavoitteiden saavuttaminen

Päijät-Hämeen liitto näkee hyvänä, että luonnonsuojelulain valmistelussa on tunnistettu yhtymäkohdat käynnissä olevaan maankäyttö- ja rakennuslain uudistamiseen. Luonnonsuojelulain toimivuusarvioinnissa on korostettu, ettei monimuotoisuuden säilyttäminen ja ekologisten prosessien turvaaminen ole yksinomaan luonnonsuojelulain tehtävä. Päijät-Hämeen liitto haluaa nostaa esiin, että näkee MRL-uudistuksen mukaisen maakuntakaavan oikeusvaikutusten kaventamisen olevan ristiriidassa luonnon monimuotoisuuden säilyttämistavoitteiden kanssa.

Muut huomiot

Päijät-Hämeen liitto pitää tärkeänä, että luonnonsuojelulakia ajantasaistetaan ja että laki vastaa toimintaympäristössä tapahtuneisiin muutoksiin. Voimassa olevasta luonnonsuojelulaista on laadittu toimivuusarviointi vuonna 2010 ja sen päivitys vuonna 2020. Arvioinnin johtopäätöksissä on todettu mm., että kansallisessa lainsäädännössä ja erityisesti maankäyttöä koskevassa päätöksenteossa tulisi paremmin huomioida luonnonalueiden kytkeytyneisyys, luonnon monimuotoisuuden säilyminen laajalla maisematasolla myös suojelualueiden ulkopuolella sekä ekosysteemipalvelujen ylläpito. Keskeinen johtopäätös toimivuusarvioinnissa oli, että luonnonsuojelulainsäädännön ohella tarvitaan myös muiden sektorien keinoja, kuten kaavoituksen vahvistamista. Uusimmassa arvioinnissa vastaavasti todetaan, että ekologisten prosessien toimivuutta voidaan edistää suojelualueiden ja niiden ulkopuolisen ympäristön muodostaman kokonaisuuden suunnittelun avulla, esimerkiksi alueellisissa biodiversiteettiohjelmassa ja maakunnallisessa suunnittelussa.

Päijät-Hämeen liitto pitää tärkeänä, että nämä näkökohdat

otetaan huomioon myös maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa, jota valmistellaan ympäristöministeriön johdolla.

Hallituksen esityksen perusteluteksteissä todetaan, että suojelualueilla ja niiden asianmukaisella hoidolla voidaan turvata monimuotoisimpia osia Suomen luonnosta, mutta ilman luonnon monimuotoisuuden kattavaa huomiointia muun alueidenkäytön ja luonnonvarojen hyödyntämisen yhteydessä tulee lajiston köyhtyminen jatkumaan.

Päijät-Hämeen liitto toteaa lopuksi, että oikeusvaikutteisella maakuntakaavalla turvataan valtakunnallisesti merkittäviä ja alueellisesti tärkeitä luonnonarvoja. Maakuntakaava on myös soveltuva väline luonnon monimuotoisuuden säilymisen tarkastelemiseen laajempina kokonaisuuksina suojelualueiden ulkopuolella sekä ekosysteemipalvelujen ylläpitämiseen.

Lausunnon on valmistellut erityisasiantuntija Kaisa Torri

Niina Pautola-Mol
Maakuntajohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Lausunto luonnoksesta Suomen CAP-suunnitelmaksi vuosille 2023-2027

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta Suomen CAP-suunnitelmaksi vuosiksi 2023 - 2027 ja suunnitelman ympäristöselostuksesta.

<https://mmm.fi/cap27/lausuntopyynto>

Luonnos CAP-suunnitelmaksi sisältää maatalouden suorien tukien toimet ja sektoritoimet, joita rahoitetaan maataloustukirahastosta sekä maaseudun kehittämisen toimenpiteet, joita rahoitetaan maaseuturahastosta annettavan parlamentin ja neuvoston asetuksen mukaisesti.

CAP-suunnitelman luonnos on valmistelu maa- ja metsätalousministeriössä virkamiestyönä yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Lausuntokierroksen avulla laajennetaan sidosryhmien mahdollisuutta osallistua CAP-suunnitelman valmisteluun. <https://mmm.fi/cap27>

Suunnitelmaluonnoksessa on otettu huomioon alueelliset ja paikalliset maaseudun kehittämistarpeet. Alueellisen ja paikallisen kehittämisen suunnitelmia ja strategioita valmistellaan edelleen.

Asian on valmistellut aluekehityspäällikkö Juha Hertsi.

Päätös

Päijät-Hämeen liiton lausuntona korostamme seuraavia asioita luonnoksesta Suomen CAP-suunnitelmaksi vuosille 2023-2027. Valmistelu on ollut laajaa ja alueita osallistavaa. Strategiassa on esissä maaseutu- ja maatalouspolitiikan ja muiden politiikkalohkojen yhteensovittaminen. CAP-suunnitelmassa esitetyt toimet ovat yleisesti ottaen hyvin linjassa EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman ja vihreän siirtymän kanssa. Maakuntien kannalta keskeistä on tunnistaa sekä yhteydet maakuntastrategiaan ja -ohjelmaan että muihin alueellisiin ohjelmiin, kuten ilmasto-ohjelma tai metsäohjelma. Päijät-Hämeen kannalta on keskeistä turvata kotimaisen ruuan alkutuotannon kannattavuus, jotta myös jalostusyrittötoiminta kehittyä edelleen. Päijät-Hämeessä on kehitetty innovatiivisia ja uudentyyppisiä ratkaisuja maaseudun haasteisiin ja koko

jalostusketjun toimintoihin. Näitä mahdollisuuksia ja kehittämisen rahoituksia tarvitaan jatkossakin. Ruuan ja juomien kotimaisuuden merkitys on vahvassa kasvussa ja viennin kasvunäkymä on hyvä. Maaseudun start-up-perustamistukea pitäisi edelleen monipuolistaa tuotanto- ja jalostusinnovaatioiden apuna.

Edelleen tulee jatkaa edistetty ympäristöystävällisten tuotantomenetelmien käyttöä ja siten vähennetty maataloudesta pinta- ja pohjavesiin kohdistuvaa ympäristökuormitusta ja vahvistaa hiilensidontaa ilmastotoimien lisäämiseksi. Pinta-alaperusteisena toteuttava ympäristösopimus ja muita kannustimia on otettava käyttöön luonnon moninaisuuden turvaamiseksi. Ympäristöselostuksessa todettu biotransformaatio lisää biotalouden kehittämistarpeita pelto- ja metsäbiomassojen kannalta.

Suomen CAP-suunnitelmassa harvaan asutussa Suomessa kaupunkialueiksi nimetään alueita, jotka kansainvälisissä typologioissa olisivat maaseutua. Suomi on EU-maiden joukossa yksi niitä harvoja maita, jotka ovat kansallisesti määrittelemässä EU-osarahoitteen CAP-suunnitelman alueen suppeammaksi, kuin mihin EU:n käyttämä maaseutumäärittelmä antaisi mahdollisuuden. Yleensä jäsenmaista pyydetään poikkeuksia laajentaa alueiden määrittelystä isompi osa pinta-alastaan maaseudeksi. Suomi on monissa yhteyksissä korostanut olevansa yksi EU:n maaseutumaisin maista. Maaseudun määrittely on tärkeää, koska se vaikuttaa EU-politiikassa mm. siihen, millä alueella mitään politiikkaohjelmia ja -toimia toteutetaan. Rajaus aiheuttaa tulevia ongelmia Päijät-Hämeen maaseudun kehittämiselle. Tämä näkyy erityisesti kaupunkien läheisissä kunnissa, joista merkittävä osa luetaan luokituksessa kaupunkialueiksi. Esimerkiksi Asikkalassa suuri osa kunnan asukkaista asuisi edellä mainitun luokituksen mukaan kaupunkialueella, vaikka alue on perinteistä maaseutualuetta. Tämä saattaa vääristää varojen kohdentumisen ja vaarantaa myös Suomen kuvaa EU:n tulevisia politiikka ohjelmissa.

Päijät-Hämeen liitto esittää, että maaseutumainen osa kaupungin kehysalueista otettaisiin paremmin huomioon CAP-suunnitelman strategiassa ja alueellisten varojen allokoinnissa.

Niina Pautola-Mol
Maakuntajohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Edustajan nimeäminen Hämeen maahanmuuttoasiain toimikuntaan

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus perustaa alueelleen (Päijät-Häme, Kanta-Häme) maahanmuuttoasiain toimikunnan. Toimikunta perustetaan toistaiseksi. Pyydämme esittämään edustajan/edustajat ja edustajien mahdolliset varahenkilöt Hämeen maahanmuuttoasiain toimikuntaan 17.9.2021 mennessä. Esiitykset pyydetään toimittamaan sähköpostiosoitteella kirjaamo.hame@ely-keskus.fi. Sähköpostiin viitteeksi ” HAMELY/1503/2021”

Alueellisen maahanmuuttoasiain toimikunnan tehtävät perustuvat lakiin kotoutumisen edistämisestä (1386/2010). Toimikunnan tarkoituksena on alueen viranomaisten ja muiden toimijoiden toiminnan yhteensovittaminen ja yhteistyön kehittäminen maahanmuuttajien kotoutumista, kouluttautumista sekä työllistymistä koskeissa asioissa. Hämeen ELY-keskuksen alueelle perustettavan toimikunnan tehtävät koskevat erityisesti maahanmuuttajien työllisyyden, työperusteisen maahanmuuton sekä työmarkkinoiden yhdenvertaisuuden edistämistä. Toimikunta käsittelee kaksi kertaa vuodessa alueellisen työlupalinjauksen.

Päätös

Päätän, että Hämeen maahanmuuttoasioiden toimikuntaan nimetään aluekehityspäällikkö Juha Hertsi ja varalle erityisasiantuntija Elina Aakko.

Niina Pautola-Mol
Maakuntajohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Lausunto LUT-yliopiston hakemasta koulutusvastuusta

Päijät-Hämeen liitto suhtautuu erittäin myönteisesti Lappeenrannan ja Lahden teknillisen yliopiston ehdotukseen liittää yhteiskuntatieteellinen opetus ja tutkimus osaksi sen tarjontaa. LUT:in tavoitteiden mukainen ”maailmanparantaminen” tarvitsee sekä insinööri- että ihmistieteitä, koska teknologiat ja niihin pohjautuvat ratkaisut eivät synny tyhjiössä vaan ihmisten kehittäminä osana yhteiskuntaa. Jotta maailman suuriin ongelmiin kohdistuvat ratkaisut saadaan mahdollisimman pian käyttöön, niiden kehittämisessä on otettava huomioon niiden hyväksyttävyyden monella eri tapaa. Uusien ratkaisujen käytettävyys on varmistettava eri tasoilla, mihin tarvitaan erilaisia ihmistieteitä.

Suomen innovaatiohistoriassa on hyviä esimerkkejä ihmis- ja yhteiskuntatieteiden onnistuneesta liittämisestä insinöörیتیeteisiin. Muun muassa Nokian parhaat vuodet ovat esimerkki silloin uudenlaisesta tavasta hyödyntää käyttäjätutkimusta tuotekehityksessä. Tuon perinteen aikaa kestäneiden osien tulisi löytää paikkansa nykyisessä kehittämisessä. Startupit usein liittävät yhteen eri lähestymistapoja orgaanisesti ja intuitiivisesti, mutta isoissa korporaatioissa tällainen yhteispeli on jäsenetty muodollisemmin, joten niidenkin työtavoista on mahdollista lainata parhaita käytäntöjä.

Ihmistieteitä ei tulisi liittää mukaan vasta innovaatioiden markkinointivaiheessa, vaan niiden pitää olla osa konseptointivaihetta, jotta itse idea ponnistaa oikeasta maaperästä. Eurooppalaiset polytekniset korkeakoulut ovat jo kauan yhdistäneet eri traditioita. Näistä saatuja hyviä käytäntöjä kannattaa hyödyntää myös Suomessa.

Toivomme OKM:ltä myönteistä ratkaisua LUT:n hakemukseen uudesta tieteenalasta. Päijät-Häme toivoo osaltaan hyötyvänsä LUT:n kiinnostavasta avauksesta ja saavansa alueelleen tämän menestyskonseptin.

Asian on valmistellut kehittämisjohtaja Riitta Nieminen.

Päätös

Päijät-Hämeen liitto tukee LUT:n pyrkimystä laajentaa
koulutusvastuutaan yhteiskuntatieteisiin.

Niina Pautola-Mol
Maakuntajohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Lausunto vuosille 2022–2030 suunnitellusta ostettavasta henkilöliikenteen tarjonnasta

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää alueilta ja muilta sidosryhmiltä näkemyksiä vuosille 2022–2030 suunnitellusta ostoliikenteen tarjonnasta viimeistään 24.9.2021. Lausuntopyynnössä pyydetään vastaamaan viiteen kysymykseen.

Valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on todettu, että valtio hankkii henkilöjunaliikenteen palveluja VR Yhtymä Oy:ltä (VR) EY:n palvelusopimusasetuksen (1370/2007) mukaisena suorahankintana. Hankinnoilla ostettaisiin yöjunaliikennettä sekä taajamajunaliikenteen palveluja Etelä-Suomessa. Valtio ostaisi myös kaukoliikennettä ja sähköistämättömillä rataosilla kiskobussiliikennettä. Päijät-Hämettä palvelevat erityisesti taajamajunaliikenteen palvelut Etelä-Suomessa Helsinki/Riihimäki–Lahti–Kouvola-välillä.

Etelä-Suomen taajamajunaliikenteellä tavoitellaan kattavaa taajamajunaliikenteen palvelua Helsingin ja Tampereen sekä Lahden–Kouvolan ja Kotkan muodostamalle alueelle eri vuorokauden aikoina työmatka- ja asiointiliikkumiseen. Palveluilla on merkitystä saavutettavuuden näkökulmasta myös syöttöliikenteenä. Taajamajunaliikenteen palvelut ovat tärkeä osa Etelä-Suomen joukkoliikennejärjestelmää ja ihmisten liikkumisen mahdollisuuksia.

Päätös

1. Täydentääkö suunniteltu ostoliikenne alueenne saavutettavuutta ja palveleeko hankinta liikkumistarpeita, millä tavalla?

Päijät-Hämeen tärkeimmät liikkumistarpeet koskevat alueen sisäisiä matkoja sekä liikkumista pääkaupunkiseudulle. Alueen sisäisen liikenteen kannalta Riihimäki–Lahti-välin vuorot ovat riittävät ja uusi klo 16:55 lähtevä vuoro on hyvä ja tarpeellinen lisä vuorotarjontaan. Radan varrella sijaitsevan Kärkölän joukkoliikenne perustuu tähän ostoliikenteeseen, joten se on erittäin tarpeellinen kestävien arjen matkojen mahdollistaja. Vaikka pidämme tarjontaa riittävänä, kiinnittäisimme erityisesti tässä Lahden ja Riihimäen välisessä liikenteessä kuitenkin

huomiota junakalustoon, jonka olisi hyvä olla esteetöntä. Kouvolan ja Lahden välillä lähiliikenteen vuorotarjonta on niukka, eikä riitä lisäämään junaliikenteen houkuttelevuutta yhteysvälin seisakkeilla Lahdessa ja Iitissä. Lahti–Helsinki-välillä puolestaan tarve olisi myös toiselle junavuorolle tunnissa erityisesti niinä tunteina, kun välillä ei kulje kaukoliikenteen InterCity- tai Pendolino -junia.

2. Tukevatko suunnitellut aikataulut matkaketjuja ja siirtymistä kestäväan liikkumiseen, miten?

Pääosin suunnitellut aikataulut tukevat matkaketjuja ja siirtymistä kestäväan liikkumiseen. Esimerkiksi Z-junan saapuessa Helsingin suunnasta Lahteen, jää Lahdessa aikaa siirtyä oppilaitokseen tai työpaikalle kahdeksaksi. Kuitenkin Kouvolan suunnasta tultaessa puuttuu kokonaan vuoro, jolla pääsisi alueen sisäisiltä seisakkeilta kahdeksaksi Lahteen. Lisäksi tunnin tai yli tunnin vuoroväli ei ole riittävä lisäämään joukkoliikenteen houkuttelevuutta, erityisesti kuormitettumalla Lahti-Helsinki-välillä.

3. Luoko suunniteltu ostoliikennetarjonta päällekkäisyyttä alueenne muun julkisen liikenteen tarjonnan kanssa?

Ostoliikennetarjonnalla ei ole päällekkäisyyttä alueen muun julkisen liikenteen tarjonnan kanssa.

4. Onko teillä yksittäisiä perusteltuja aikataulujen muutostarpeita, millaisia?

Ei yksittäisiä aikataulujen muutostarpeita.

5. Näkemyksenne tulevasta liikennetarpeista perusteluineen?

Yksi MAL-sopimuksen toimenpiteistä on junaliikenteen ja seudullisen liikenteen lippujärjestelmien yhteentoimivuuden edistäminen Lahden seudulla yhdessä toimivaltaisten viranomaisten Lahden kaupungin ja LVM:n kanssa. Yhteentoimivuuden toteutuessa erityisesti seudun sisäisen junaliikenteen kysynnän odotetaan kasvavan, kun matkustaja ei tarvitse erillistä lippua vaihtaessaan junasta paikallisliikenteeseen tai päinvastoin. Juna on erityisesti matka-ajan näkökulmasta erittäin kilpailukykyinen vaihtoehto henkilöautolle. Tämän vuoksi sekä alueellisen junaliikenteen että pääkaupunkiseudulle suuntautuvan junaliikenteen tarjonta on myös oleellisessa roolissa, jotta liikkumisesta saadaan kestävämpää. MAL-sopimuksen toimenpiteinä kehitetään raide- ja muuhun

joukkoliikenteeseen tukeutuvia taajamia. Sekä maankäytön että junaliikenteen kehittyessä myös uudet asemapaikat nykyisillä radoilla ovat mahdollisia.

Niina Pautola-Mol
Maakuntajohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Tiedoksi:

asianomainen

maakuntahallitus

Päätöksentekovaltuus:

___ hallintosääntö § ___